

ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้านตามความคาดหวังของประชาชน
ในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา
อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

Headmen's Leadership in terms of Roles, Legal Powers, and
Duties based on People's Expectations: A Case Study of Ban
Non Than, Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District,
MahaSarakhm Province

จิราพร บาร์ศรี* กฤติญา สุขเพิ่ม**
Jirapon Barisri, Kritiya Sukperm

Received: May 04, 2020 Revised: June 2, 2020 Accepted: June 2, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ และ 3) ข้อเสนอแนะภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในบ้านโนนทัน ตำบล จัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย ผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผู้นำแบบมุ่งเน้นผู้นำแบบชี้แนะ และผู้นำแบบสนับสนุน 2) บทบาทที่เป็นจริง ของผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ประกอบด้วย ด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ด้านการทะเบียนต่างๆ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้าน

* สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Public Administration Program, Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

** สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Law Program, Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สำหรับบทบาทที่ท่านคาดหวังในตัวผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ และด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านการทะเลาะเบาะแว้งต่าง ๆ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 3) ผู้ใหญ่บ้านควรศึกษาหาความรู้เรื่องกฎหมายและมีความรู้โดยเฉพาะกฎหมายแพ่ง และกฎหมายอาญาเป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานกับประชาชนในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีช่องทางการสื่อสารหลายช่องทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน รวมทั้งเป็นผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และวางตัวเป็นกลางในทุกสถานการณ์

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะความเป็นผู้นำ; ความคาดหวังของประชาชน; บทบาทอำนาจหน้าที่; ผู้ใหญ่บ้าน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study village headmen's leadership level in terms of roles, legal powers, and duties according to people's expectations: a case study of Ban Non Than, Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province, 2) to examine both actual and expected legal powers and duties of the headman of the case study village, and 3) to propose leadership in terms of roles, legal powers, and duties based on the expectations of the people of the case study village. Using quantitative research methods The target sample group included 165 villagers at Ban Non Than, Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. The research instrument was a constructed questionnaire. Statistics for data analysis included percentage (%), mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.). The research findings were as follows: 1) The villagers of the case study village revealed the highest level of their overall expectations of headmen's leadership in terms of roles, legal powers, and duties. The separated aspects of the headmen's leadership could be ranged according to the levels of their expectations in a descending order as being a participatory leader, a focusing leader, a guiding leader, and a supporting leader. 2) The overall actual roles, legal powers, and duties of the headman of the case study Ban NonThan were rated at a high level. The separated aspects of this headman's leadership could be ranged in a descending order as urgent policy administration,

registration works, governance and order maintenance, professional development and promotion, natural resource and environment conservation, and civil defense. The headman's own expectations of leadership as a whole were also revealed at the highest level. The separated aspects of the expectations were ranged in a descending order as professional development and promotion, urgent policy administration, civil defense, registration works, governance and order maintenance, and natural resource and environment conservation. 3) For proposes of headman's leadership, village headmen should hold certain knowledge of civil laws and criminal laws. They should act as coordinators between agencies and people to work on continuous professional development and promotion. Headmen should provide different communication channels to create knowledge and understandings for the people.

Keywords: leadership; Public Expectations; legal Powers and Duties; Headman

บทนำ (Introduction)

ผู้ใหญ่บ้านถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการเมืองการปกครองที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด ซึ่งได้ถือกำเนิดและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 โดยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือทางราชการในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขชี้ให้แก่ประชาชนในตำบลในหมู่บ้านและเป็นผู้แทนในตำบลหมู่บ้านในการติดต่อกับภาคส่วนต่างๆ อย่างไรก็ตามจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีการปรับบทบาท ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไปตามการเปลี่ยนแปลงนั้น กรมการปกครองซึ่งเป็นกรมที่กำกับดูแลกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้ช่วยเสริมศักยภาพให้ผู้ใหญ่บ้าน ด้วยการขยายเวลาการทำงานให้ถึง 60 ปี ถือเป็นการสร้างเสริมความมั่นใจในการทำงานให้แก่ผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ผู้ใหญ่บ้านจะเป็นที่ยอมรับหรือได้รับความศรัทธาจากประชาชนมากน้อยเท่าใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับการทุ่มเทกำลังใจ กำลังกายในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ของผู้ใหญ่บ้านนั่นเอง (สุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2554)

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านภายหลังปี พ.ศ.2540 มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา ทั้งการเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงในบทบาทในฐานะการเป็นตัวแทนของรัฐและการเป็นผู้นำของชุมชน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันประการหนึ่ง ก็คือ บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีแนวโน้มที่จะลดลงซึ่งมีสาเหตุมาจาก (บงกชมาศ เอกเยี่ยม, 2557 หน้า 2) การเกิดขึ้นและการขยายตัวขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ว่าจะเป็นกาให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการบริหารอย่างเต็มที่ในระดับตำบล การมีงบประมาณเพิ่มขึ้นอย่างมากขององค์การบริหารส่วนตำบล และกระแส

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานะของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านปัจจุบัน ปรากฏว่ามีความสำคัญลดลงจากที่เป็นมาในอดีต เพราะรัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาทำหน้าที่แทนสถาบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายบทบาทที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันยังไม่สามารถกระทำการแทนหน้าที่ต่างๆ ของกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ทั้งหมด (บงกช มาศ เอกเยี่ยม, 2557: 2) ในสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปชีวิตของคนในหมู่บ้านบ้านโนนทันก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านค่านิยมวัฒนธรรมตะวันตกถือเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนทัศน์ชีวิตของในชุมชน ทำให้มีการแก่งแย่งแข่งขัน กันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาการแบ่งพรรคแบ่งพวก และการทะเลาะเบาะแว้ง เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการปกครองในระดับหมู่บ้าน ซึ่งผู้ที่จะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านได้ดีที่สุด คือ ผู้ใหญ่บ้าน เพราะการบริหารงานในระดับนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยตรงถ้าหากผู้ใหญ่บ้านมีความรู้ความสามารถหรือมีศักยภาพสูงแล้วก็จะทำให้สามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของคนในชุมชนได้ จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้านภายใต้สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีลักษณะของความเป็นพลวัตรสูงว่าเป็นอย่างไร และชาวบ้านมีความคาดหวังต่อตัวผู้นำของเขายังไร ในด้านภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปสู่การเสนอภาพอนาคตของแนวโน้มบทบาท อำนาจหน้าที่ และภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้านที่สอดคล้องกับความคาดหวังของชาวบ้าน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคามในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่
3. ข้อเสนอแนะภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยการเก็บข้อมูลกับประชาชนในบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ในประเด็นภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของ

ประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ และบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในบ้านโนนทัน ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 282 คน (ข้อมูลทั่วไปบ้านโนนทัน, 2563)

2.2 ด้านกลุ่มตัวอย่าง

ด้านกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในบ้านโนนทัน ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 165 คน คำนวณจากสูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ อย่างเป็นอัตราส่วน

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้วเรียบเรียงเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้ได้เครื่องมือที่ดีและมีคุณภาพ โดยทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบความเที่ยงตรงใช้วิธีนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาแล้วกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด (Content Validity) มากยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปทำการสอบถามตามวันและเวลาที่กำหนด

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิจัยระดับภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ผู้นำแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา ได้แก่ ผู้นำแบบมุ่งเน้น ($\bar{X} = 4.27$) ผู้นำแบบชี้แนะ ($\bar{X} = 4.26$) และผู้นำแบบสนับสนุน ($\bar{X} = 4.25$)

2. บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และ อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ดังนี้

ด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการทะเบียนต่างๆ ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.16$) และ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ($\bar{X} = 4.16$) สำหรับบทบาทที่ท้านคาดหวังในตัวผู้ใหญ่บ้านในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับแรกได้ดังนี้ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ และด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการทะเบียนต่างๆ ($\bar{X} = 4.31$) ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.27$) และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.21$)

3. ผู้ใหญ่บ้านควรศึกษาหาความรู้เรื่องกฎหมายและมีความรู้โดยเฉพาะกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานกับประชาชนในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีช่องทางการสื่อสารหลายช่องทางการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน รวมทั้งเป็นผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และวางตัวเป็นกลางในทุกสถานการณ์

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ กรณีศึกษาบ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำปำ จันทมหาราชาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ผู้นำแบบมีส่วนร่วม รองลงมาได้แก่ ผู้นำแบบมุ่งเน้น ผู้นำแบบชี้แนะ และผู้นำแบบสนับสนุน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนใน ด้านผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการประชุมปรึกษารื้อกันเกี่ยวกับงานอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือยอมรับข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานก่อนการตัดสินใจ และผู้นำมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องโรเบิร์ต เฮาส์ ที่กล่าวว่า ผู้นำแบบมีส่วนร่วม เป็นประเภทของผู้นำที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการตัดสินใจผู้นำมักจะรับฟังและปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพัฒน์ วงศ์ชมพู (2551) ศึกษาเรื่อง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีเฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน โดยการจัดประชุมเพื่อเสนอแนวทางต่างๆในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น และเพิ่มการประสานความร่วมมือในการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ

บกขมาศ เอกเอี่ยม (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน: บทบาทและภาวะความเป็นผู้นำกับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อผู้นำชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านยังมีบทบาทและปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานท้องถิ่นการประสานนโยบายของหน่วยงานท้องถิ่นกับความต้องการของราษฎรการติดตามสอดส่องดูแลและประสานการปฏิบัติงานหน่วยงานท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายและเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่นและท้องถิ่น

1.2 ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านผู้นำแบบมุ่งเน้น ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการระบุสิ่งที่ต้องการเมื่อมอบหมายงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติ รองลงมา คือตั้งความคาดหวังต่อผู้ร่วมงานด้วยการมั่นใจว่าผู้ร่วมงานจะสามารถปฏิบัติงานที่มาตรฐานสูงได้สำเร็จ และมีการพัฒนาประสิทธิภาพของงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องการศึกษาของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ พบว่า ผู้นำที่คาดหวังผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชาจะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเห็นได้จากการมอบหมายงานและการคาดหวังในผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leithwood (1999) ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้นำ แต่ละมิติแยกย่อยออกเป็นการกระทำของผู้นำที่ใช้ในการบริหารโรงเรียนแล้วก่อให้เกิดผล จากการกระทำ คือ มิติพฤติกรรมผู้นำในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างฉันทามติด้านเป้าหมายและด้านความคาดหวังสูงด้านการปฏิบัติงานจะก่อให้เกิดผลิตผลในตัวผู้บริหารโดยได้รับการยอมรับนับถือสูง ได้รับความไว้วางใจ และเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยการให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นรายบุคคล การสร้างบรรยากาศกระตุ้นการใช้ปัญญาการแสดงตัวอย่างของการปฏิบัติและค่านิยม

1.3 ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านผู้นำแบบชี้แนะผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการทำงานที่มุ่งเน้นความสำเร็จตามเป้าหมายรองลงมา คือ มีการกำหนดตารางปฏิบัติงานให้ทำและมีการวางแผน กำหนดระยะเวลาในการทำงานไว้ล่วงหน้าและปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องการศึกษาโรเบิร์ต เฮาส์ พบว่า ผู้นำแบบชี้แนะ หรือแบบองค์การ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบว่า ผู้นำคาดหวังอะไร จะมีการกำหนดตารางปฏิบัติงานให้ทำ และการสอนงาน การทำงานอย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leithwood (1999) ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้นำ แต่ละมิติแยกย่อยออกเป็นการกระทำของผู้นำที่ใช้ในการบริหารโรงเรียนแล้วก่อให้เกิดผล จากการกระทำ คือ มิติพฤติกรรมผู้นำ ในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างฉันทามติด้านเป้าหมายและด้านความคาดหวังสูงด้านการปฏิบัติงาน จะก่อให้เกิดผลิตผลในตัวผู้บริหารโดยได้รับการยอมรับนับถือสูง ได้รับความไว้วางใจ และเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ

1.4 ภาวะความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคาดหวังของประชาชนในด้านผู้นำแบบสนับสนุน ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการให้ขวัญกำลังใจต่อผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง รองลงมาคือแนะนำให้ผู้ร่วมงานใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานและมีการพัฒนาบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องการศึกษาโรเบิร์ต เฮาส์พบว่าผู้นำควรจะกระตุ้นสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพอใจในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีการฝึกสอนงาน แนะนำ ช่วยเหลือ และให้รางวัลซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับประสิทธิภาพของงานผู้นำแบบสนับสนุน เป็นผู้นำที่มีลักษณะเป็นมิตรสนใจความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิจ ไพรสมนต์ (2542) ศึกษาเรื่องการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผลการวิจัยพบว่าขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่บ้านต้องให้กำลังใจต่อผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง

2. บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อผู้ใหญ่บ้าน บ้านโนนทัน ตำบลจัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ตามความเป็นจริงของผู้ใหญ่บ้านในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ดังนี้ ด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ ด้านการทะเบียนต่างๆ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนสำหรับบทบาทที่ท่านคาดหวังในตัวผู้ใหญ่บ้านในด้านบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ดังนี้ด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ และ ด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านการทะเบียนต่างๆ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียดดังนี้

2.1 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแนะนำให้ช่วยเหลือประชาชนในการจดทะเบียนคนจนดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติด และป้องกันและเฝ้าระวังเรื่องไข้หวัดนกซึ่งสอดคล้องการศึกษาพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 กล่าวว่าผู้ใหญ่บ้านต้องเอาใจใส่ดำเนินการช่วยเหลือและดูแลประชาชน อย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็วในการติดต่อราชการ การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของทุกกระทรวง กรม และ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพราะการบริการประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดำเนินการกระตุ้นปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนตื่นตัว ให้เกิดมีกระแสสังคมต่อต้านยาเสพติด การสร้างความร่วมมือกับประชาชน หมู่บ้านและตำบล โดยเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ในการรวมพลังต่อต้านยาเสพติดทุกรูปแบบและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของฉลวย

ฟ่วงพลับ (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน :ศึกษากฎนิอำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าด้านนโยบายเร่งด่วนอื่น ๆ ที่ปฏิบัติได้จริงในปัจจุบันโดยเฉลี่ยและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมดสำหรับบทบาทที่ประชาชนคาดหวังโดยเฉลี่ยและรายข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด และพบว่า การดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติด มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

2.2 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านการทะเบียนต่าง ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการจัดการให้ความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้งส.ส.เป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้งการเกิดการตายและการย้ายที่อยู่ และสำรวจจัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณกรณีหาย/ตายซึ่งสอดคล้องการศึกษาแนวคิด ปริญญา นาคฉัตรีย์ (2543 อ้างใน ยศพล อินทฤทธิ์, 2545) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่บ้านต้องปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภารกิจหลักที่สำคัญ คือ การจัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและถูกสุขลักษณะ และการให้บริการด้านงานทะเบียน งานบัตรประจำตัวประชาชนและการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยภักดิ์ สุนทรหงส์ (2546) ศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นในบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ผู้ใหญ่บ้านได้ปฏิบัติหน้าที่ในหลายๆ ด้าน โดยด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้กระทำตนเป็นที่พึ่งพิงของราษฎรเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเดือดร้อนในการถูกข่มเหงรังแก หรือความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การจัดทำทะเบียนราษฎรภายในหมู่บ้านเพื่อตรวจสอบและควบคุมบุคคลภายในพื้นที่

2.3 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการแจ้งความเมื่อทราบว่ามีกรกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านรองลงมาได้แก่ตรวจจัดการรักษาสิ่งสาธารณะ ประโยชน์เรียกลูกบ้านช่วยต่อสู้ติดตามคนร้ายหรือ ดับไฟ หรือช่วยอย่างอื่นและ จัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อยถูกต้องด้วยสุลักษณะซึ่งสอดคล้องแนวคิดของปริญญา นาคฉัตรีย์ (2543 อ้างใน ยศพล อินทฤทธิ์, 2545) ที่กล่าวว่าด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การประชุมชี้แจงข้อราชการแก่ราษฎร การจัดหมู่บ้านให้เป็น

ระเบียบเรียบร้อยและถูกสุขลักษณะ การดูแลราษฎรให้ปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบแบบแผนของทางราชการ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อาชญากรรม อาวุธสงคราม แห่ลอบายมุข การทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยภัค สุนทรหงส์ (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นในบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในบทบาทด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและบทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในระดับมาก และพบว่า กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาททั้ง 2 ด้านสูงกว่ากลุ่มประชาชน

2.4 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านการพัฒนา และส่งเสริมอาชีพผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดทำบัญชีสิ่งของที่จะต้องเสียภาษีอากร มีการสำรวจเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ตรวจตราและรักษาผลประโยชน์ในการอาชีพและราษฎรและให้คำปรึกษาช่วยเหลือแก่เกษตรกรและผู้ยากจนซึ่งสอดคล้องแนวคิดของปริญญา นาคฉัตรีย์ (2543 อ้างใน ยศพล อินทฤทธิ์, 2545) ที่กล่าวว่า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม เช่นการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเอง การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับราษฎรในด้านการเกษตรลักษณะไร่นาสวนผสม การรวมกลุ่มออมทรัพย์ การจัดร้านค้าชุมชน การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยกระบวนการประชาคมหมู่บ้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา รุ่งจรัส (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดควรมีการส่งเสริมอาชีพร่อนนอกฤดูการทำนาและควรมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน

2.5 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ช่วยเหลือในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติในเขตท้องที่ และ ดูแลพื้นที่ป่าไม้ในความรับผิดชอบเมื่อมีการบุกรุกทำลายป่า รายงานให้นายอำเภอทราบ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ ปริญญา นาคฉัตรีย์ (2543 อ้างใน ยศพล อินทฤทธิ์, 2545) ที่กล่าวว่า ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการดูแลเชิญชวนราษฎรให้รักธรรมชาติ รักป่าไม้ รักสิ่งแวดล้อมร่วมมือกับราษฎร องค์กรปกครองท้องถิ่นในการปลูกต้นไม้ในปริมณฑลทุกสายและสถานที่สำคัญๆ ช่วยกันกำจัดขยะมูลฝอยป้องกันไม่ให้น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเล เน่าเสีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลวย

ฟ่วงพลับ (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณีอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติได้จริงในปัจจุบัน

2.6 บทบาทตามความเป็นจริง และบทบาทที่ท่านคาดหวังของผู้ใหญ่บ้านด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับความเสียหายจากภัยธรรมชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงมหาดไทยแจ้งเตือนภัยและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยและ รวบรวมกลุ่มประชาชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สอดคล้องกับแนวคิด พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ที่กล่าวว่า สั่งให้ราษฎรช่วยเหลือในการสาธารณประโยชน์ เพื่อบำบัดปัดป้องอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉิน และให้ทำการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ราษฎรผู้ประสบสาธารณภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีร์ บริรักษ์ (2544) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านภายหลังที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พระพุทธศักราช 2537 ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่บ้านมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยและความรู้ความเข้าใจอันเกี่ยวกับการป้องกันภัยพลเรือน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ใหญ่บ้านควรศึกษาหาความรู้เรื่องกฎหมายและมีความรู้โดยเฉพาะกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา
2. ผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานกับประชาชนในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้ใหญ่บ้านจะต้องมีช่องทางการสื่อสารหลายช่องทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน
4. เป็นผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และวางตัวเป็นกลางในทุกสถานการณ์

เอกสารอ้างอิง (References)

ชัยภัค สุนทรหงส์. (2546). ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชน และกำนันผู้ใหญ่บ้านในบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และ บทบาทด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ กรณีศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. ภาควิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ฉลวย พ่วงพลับ. (2548). บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณีอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา. **ปัญหาพิเศษ หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิจ ไพธสณฑ์. (2542). การเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์**. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457. (2457, 17 กรกฎาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 31 หน้า 229-274.
- บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2557). **กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน : การวิเคราะห์บทบาทและภาวะความเป็นผู้นำกับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อผู้นำชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่ : วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ประพัฒน์ วงศ์ชมพู. (2551). บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีเฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยศพล อินทฤทธิ์. (2545). บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ควรจะเป็นในอนาคต : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองกาฬสินธุ์. จังหวัดกาฬสินธุ์. **วิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภา รุ่งจรัส. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. **สาขารัฐศาสตร์การปกครอง**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- สุธีร์ บริรักษ์. (2544). บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านภายหลังที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. **วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. (2554). **บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านท่ามกลางสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน**. ออนไลน์. แหล่งที่มา : <http://www.alro.go.th/alro/index.jsp>. 17 กุมภาพันธ์ 2556.
- Leithwood, K.A. and Duke, D.L. (1999). A century's quest to understand school leadership. In Murphy, J. and Louis, K.S. (Eds). **Handbook of research on educational administrators**. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.